

Canadisk balsamin (*Impatiens capensis*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Impatiens capensis*

Synonymer: Kap-balsamin¹

Kaldenavn: Canadisk balsamin

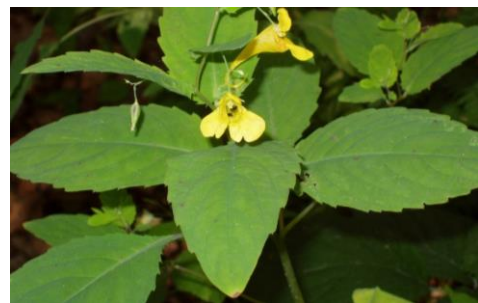
Beskrivelse: Canadisk balsamin er 30-100 cm høj og har en saftig, skør, grenet stængel². Bladene har 7-12 par skarpe tænder og er stilkede uden fodflige³. Blomsterne er 20-35 mm lange, orange med brune pletter³. Canadisk balsamin har en 5-rummet eksplosiv kapsel med mange frø³.

Canadisk balsamin, Foto: Vern Wilkins, Indiana University, Bugwood.org

Forvekslingsmuligheder

Canadisk balsamin kan forveksles med Spring-balsamin, men blomsterne på Spring-balsamin er gule på Canadisk balsamin er de orange med brune pletter². De to planter har forskellige levesteder Spring-balsamin vokser i løvskov og Canadisk balsamin vokser mere fugtigt og næringsrigt eks. ved søbredder².

Spring-balsamin, *Impatiens noli-tangere*, Foto: Barbara Tokarska-Guzik, University of Silesia, Bugwood.org

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Canadisk balsamin er naturligt hjemmehørende i Nordamerika. Den blev indført som en prydblade til Danmark. Arten blev for første gang fundet forvildet i 1994 og er endnu ikke almindeligt udbredt². Den har bl.a. naturaliseret sig langs Gudenåen fra Kongensbro til Randers⁴. Canadisk balsamin spreder sine frø til nærområdet med dens eksplosive frøkapsel. Ligeså kan frøene føres med strømmen i et vandløb og spredes til større områder. Canadisk balsamin trives på våd og næringsrig bund, hvor den kan danne tætte og ensartede bevoksninger³. På mere tør bund står den oftest som enkeltplante her og der². Udbredelsen af Canadisk balsamin er ukendt, men fra 2005-2015 er den blevet observeret på 17 lokaliteter i Danmark, hovedparten var i Jylland⁵.

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj

Sprednings-potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemmehørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
3	3	3	2	2	1	11	14

Spredningspotentiale: 3 (høj). Spredningspotentialet for Canadisk balsamin er vurderet til høj. Canadisk balsamin spreder sine frø til nærområdet med dens eksplosive frøkapsel. Ligeså kan frøene føres med strømmen i et vandløb og spredes til større områder².

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 3 (høj). Levestedets bevaringsværdi for Canadisk balsamin er vurderet til høj. Den trives på våd og næringsrig bund, hvor den kan danne tætte og ensartede bevoksninger. På mere tør bund står den oftest som enkeltplante her og der².

Påvirkning af hjemmehørende arter: 3 (høj). Canadisk balsamin er vurderet til at påvirke hjemmehørende arter meget. Canadisk balsamin kan på sumpbund udkonkurrere hjemmehørende arter og danne monokulturer.² Når arten fjernes ved rydning kan der hurtigt ske retablering af hjemmehørende arter.

Påvirkning af økosystemer: 2 (middel). Canadisk balsamin er vurderet til at have en middel påvirkning på økosystemer. Den vokser hurtigt og danner tætte bestande. Om vinteren blottes jordbunden under de tætte bestande af Canadisk balsamin og der er risiko for erosion².

Økonomiske effekter: 2 (middel). De økonomiske effekter for Canadisk balsamin er vurderet til middel.

Helbredseffekter: 1 (lav). Helbredseffekter for Canadisk balsamin er vurderet til lav.

Total score = 14

Kilder

¹ <http://allearter-databasen.dk/index.php?taxon=Impatiens+capensis> Besøgt 05.11.2015 (IGN1853).

² Jensen, J.K. and Svart, H.E. 2008. Invasive planter - uønskede planter. Natur og museum 3 (IGN436).

³ Mossberg, B. and Stenberg, L. 2007. Den Nye Nordiske Flora, Gyldendal (IGN621).

⁴ http://www2.dmu.dk/1_Om_DMU/2_Tvaerfunk/3_fdc_bio/projekter/redlist/data.asp?ID=9287&gruppeID=67 Besøgt 05.11.2015 (IGN1854).

⁵ <http://www.fugleognatur.dk/artintro.asp?ID=5937&dnavn=Orange%20balsamin&latin=Impatiens%20capensis> Besøgt 24.11.2015 (IGN1993).